

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

31 ianuarie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Elena Covalenco,

Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017, declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, în cauza penală în privința inculpatului

Savițchi Eugen XXXXX, născut la
XXXXX, originar din XXXXX,
domiciliat în XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 30.12.2016 - 26.07.2017;
2. Instanța de apel: 24.08.2017 - 26.10.2017;
3. Instanța de recurs: 04.01.2018 - 31.01.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni, sediul central din 26 iulie 2017, Savițchi Eugen a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal la 6 luni închisoare și în baza art.349 alin.(2) lit.a) Cod penal la 2 ani și 8 luni închisoare.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 2 ani și 10 luni închisoare.

În temeiul art.85 alin.(1) Cod penal, la pedeapsa aplicată i-a fost adăugată parțial pedeapsa neexecutată fixată prin sentința Judecătoriei Orhei din 21 septembrie 2015, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Prima instanță, examinând cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Savițchi Eugen, la data de 13 august 2016, ora 01.55, neavând permis de conducere a mijlocului de transport, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, aflându-se în s.Rîșcova, r-nul Criuleni, intenționat, a condus mijlocul de transport de model „Opel Vectra”, cu n/î XXXXX, unde a fost stopat de către inspectorii de patrulare.

Conform rezultatului testării alcoolscopice, efectuat cu alcotestul „Drager” nr.4237 din 13.08.2016, concentrația de alcool în aerul expirat de către Savițchi Eugen era de 0,55 mg/1.

2.1. Tot el, la data de 13 august 2016, ora 02.20, aflându-se în stradă, în apropierea domiciliului din XXXXX, având scopul periclitării activității de serviciu a inspectorilor de poliție a INP a ÎGP MAI, aflați în uniformă de serviciu, în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu, de menținere a ordinii publice și securității la trafic, i-a numit cu cuvinte necenzurate, după care i-a aplicat inspectorului inferior de patrulare, plutonul Criuleni-Dubăsari al Batalionului-3 al INP al MAI, sergent inferior Slobozian Victor, o lovitură cu un obiect contodont dur în regiunea capului cauzându-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.2318/D din 12.09.2016, traumă cranio-cerebrală închisă, manifestată prin comoție cerebrală, plagă contuză în regiunea frontală, care se califică drept vătămare ușoară.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, prin care a solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei în această parte, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui E.Savițchi, în baza art.349 alin.(2) lit.a) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare, iar în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal - 8 luni închisoare. În temeiul art.84 Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa de 5 ani și 8 luni închisoare, iar în baza art.85 Cod penal - pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis, pe motiv că la aplicarea pedepsei, instanța nu a dat deplină eficiență prevederilor art.75 Cod penal; - inculpatul a comis o infracțiune gravă fiind în stare de ebrietate alcoolică, anterior a fost condamnat cu suspendarea condiționată a pedepsei; - instanța nu a ținut cont de circumstanțele agravante, precum săvârșirea infracțiunii asupra unei persoane în legătură cu îndeplinirea de către aceasta a obligațiilor de serviciu și de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză; - instanța ilegal a refuzat încasarea de la E.Savițchi a cheltuielilor judiciare în mărime de 6887,96 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017, apelul declarat de către procuror a fost respins ca nefondat.

În motivarea soluției instanța de apel a reținut că sentința a fost contestată doar în partea stabilirii pedepsei penale și încasării cheltuielilor judiciare.

Astfel, instanța a indicat că, la stabilirea categoriei pedepsei penale, prima instanță a dat deplină eficiență prevederilor art.7, 61, 75-77 Cod penal, ținând cont de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunilor săvârșite, care fac parte din categoria celor grave și ușoare, de persoana inculpatului, care se caracterizează negativ la locul de trai, anterior a fost judecat, și-a recunoscut vina și s-a căit sincer pentru fapta comisă, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, și corect a conchis că inculpatul nu a conștientizat pericolul faptei comise, iar corectarea lui va fi atinsă doar prin aplicarea unei pedepse cu închisoare.

Pe de altă parte, referitor la criticile invocate de către procuror în cererea de apel, instanța de apel a considerat oportun să precizeze că scopul pedepsei penale nu este ca aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că, pedeapsa nu trebuie privită ca „prețul” pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile și urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei,

urmărindu-se ca partea vătămată și statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptății, inclusiv prin prisma principiilor proporționalității și cel al echității.

În concluzie, instanța de apel a menționat că pedeapsa stabilită de prima instanță este corectă și proporțională infracțiunilor comise, în măsură să-și atingă scopul de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane, or, aplicarea unei sancțiuni mai aspre nu va fi în concordanță cu scopul legal al pedepsei penale.

Cu referire la cheltuielile judiciare, instanța de apel a indicat că prima instanță corect a respins cererea procurorului privind încasarea acestora din contul inculpatului, or, în virtutea art.143 alin.(2) Cod de procedură penală, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, se face din contul bugetului de stat.

În speță, instanța de apel a amintit că expertizele au fost ordonate anume de către organul de urmărire penală în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul care, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei și încasării cheltuielilor de judecată, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, pe motiv că instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; - s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; - instanța nu a dat deplină eficiență prevederilor art.75 Cod penal, nu a ținut cont că inculpatul a comis o infracțiune gravă în stare de ebrietate alcoolică, anterior a fost condamnat; - instanța ilegal a refuzat încasarea cheltuielilor judiciare în mărime de 6887,96 lei, în rest invocând aceleași motive ca și în apel, descrise la pct.3 al prezentei decizii.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procuror în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Recurentul în recurs a invocat ca temei de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând temeiurile date în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului.

Cu referire la pedeapsa aplicată, Colegiul penal menționează că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Concomitent, conform art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Complementar, potrivit principiului umanismului, legea penală nu urmărește scopul de a cauza suferințe fizice sau de a leza demnitatea omului.

În această ordine de idei, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanțele de fond au ținut seama pe deplin de principiile de aplicare, prevăzute de art.7, 61 Cod penal și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunilor săvârșite, stipulate în art.75 Cod penal, de gravitatea infracțiunilor, care fac parte din categoria celor grave și ușoare, de persoana inculpatului, care se caracterizează negativ la locul de trai, anterior a fost judecat, și-a recunoscut vina și s-a căit sincer pentru faptele comise, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, de toate circumstanțele atenuante și agravante ale cauzei, și corect a conchis că corijarea inculpatului va fi atinsă prin aplicarea unei pedepsei cu închisoare. Totodată, ținând cont de principiul umanismului, instanța de apel corect a considerat neîntemeiată cererea procurorului privind stabilirea unei pedepse mai aspre, prin majorarea termenului.

Astfel, Colegiul conchide că concluzia instanței de apel corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind aplicată în limitele legii. Deci, analizând materialele cauzei și decizia instanței de apel, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate, iar pedeapsa aplicată inculpatului este individualizată conform prevederilor legale.

Cu referire la încasarea cheltuielilor de judecată, Colegiul penal menționează că motivele recurentului, precum că instanța de apel ilegal a respins cererea în vederea compensării cheltuielilor judiciare, încălcând astfel prevederile art.227 și 229 Cod de procedură penală, sunt neîntemeiate.

Potrivit art.227 alin.(1) și (3) și 229 alin.(1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

La caz, recurentul solicită încasarea cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor medico-legale nr.2248/D din 08.09.2016 (57 lei) și 2318/D din 12.09.2016 (57 lei), a expertizei psihiatrico-legală staționară nr.84sn-2016 din 27.10.2016 (6755 lei) și pentru articole de papetărie (18,96 lei), în total 6886,96 lei, fără însă să țină cont că acest tip de cheltuieli sunt efectuate în cadrul urmăririi penale și în exercitarea atribuțiilor de serviciu, întru acumularea probatoriului necesar și că acestea sunt trecute, de fapt, în contul statului și nu urmează a fi puse pe seama condamnatului. Or, aceste acțiuni țin de activitatea organului de urmărire penală, care are un rol activ în procesul de depistare a diferitor circumstanțe care dovedesc infracțiunea și identifică făptuitorul, pentru aducerea învinuirii de stat. Trecerea cheltuielilor judiciare în procesul penal în contul statului își are temeiul în necesitatea desfășurării procesului penal din oficiu, pentru ca nici un infractor să nu rămână nepedepsit.

Astfel, Colegiul penal consideră că instanța de apel corect a respins apelul procurorului și a menținut sentința în partea în care a fost respinsă solicitarea procurorului privind încasarea de la inculpat în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare, în mărime de 6886,96 lei, pentru efectuarea expertizelor sus-menționate și utilizarea articolelor de papetărie.

Cu referire la argumentul recurentului, precum că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, Colegiul remarcă că recursul repetă textul apelului, argumentele expuse de recurent fiind anterior invocate în apel, iar instanța de apel, examinându-le în ansamblu le-a dat o apreciere corespunzătoare, conform art.414 Cod de procedură penală, pronunțându-se argumentat și detaliat asupra lor.

Subsecvent, Colegiul conchide că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Prin urmare, argumentele recurentului sunt neîntemeiate, decizia instanței de apel fiind bine argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art.394 Cod de procedură penală.

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel atacată, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiurile invocate de către procuror nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care

ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui Savițchi Eugen, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 28 februarie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu